

Немският органист и композитор **ДАНИЕЛ МАГНУС ГРОНАУ** също прекарва по-голямата част от живота си в Гданск – град, който още от средните векове има стабилни музикални традиции и богат музикален живот. От 1717 Гронау свири на малкия орган в „Света Анна“, от 1719 – в „Света Екатерина“, от 1724 – в Базиликата на Дева Мария, а от 1730 до края на живота си – на големия орган в „Свети Йоан“ Много малко от неговите творби са запазени до наши дни – повечето са унищожени по време на бомбардировките на Гданск през 1945. Пиесите, достигнали до нас, са във виртуозните традиции на органовата школа на Северна Германия.

ЙОХАН СЕБАСТИАН БАХ е един от основополагащите композитори в музикалната история, като има изключително силна роля и влияние върху развитието на органовата музика. Музикалният му път започва с цигулка и клавесин, а в изкуството на свиренето на орган го посвещава неговия чичо Йохан Кристоф Бах, органист в катедралата в Айзенах. Едва 18-годишен, Йохан получава първата си позиция като органист в Neue Kirche в Арнсталд. Остава там до 1707, когато става органист на катедралата в Милхаус, следват Ваймар, Кьотен и Лайпциг. Йохан Себастиан Бах става един от най-добрите органисти на своето време, импровизаторските му умения са били изумителни, той непрестанно е бил канен да изнася рецитали из цяла Германия. Това са времена, в които именно Германия е била водещата органова школа, там са се изработвали най-добрите инструменти. Органовото творчество на Йохан Себастиан Бах е обширно и богато, почти изцяло в сферата на църковната музика, в прослава на Бога. Тук можем да цитираме прочутата фраза, че „музиката на Бах е като разговор на човека с Бог“.

Сред най-прочутите му творби е хоралът **„Schmücke dich o Liebe Seele“**. Бах композира този хорал във Ваймар, а по-късно го преработва вече в Лайпциг, когато обогатява още повече орнаментиката на строго красивата мелодия. След смъртта на Бах, Феликс Менделсон-Бартолди попада на тази творба през 1830 и година по-късно тя прозвучава отново в църквата „Свети Петър“ в Мюнхен. По-късно Менделсон споделя с Роберт Шуман, че *„ако животът ти е отнел вярата и надеждата, тогава само този единствен хорал може да ти ги върне обратно“*. А през 1922 Арнолд Шьонберг, също възхитен от красотата на този хорал, решава да го оркестрира. Той не променя мелодичната линия, а само добавя инструментален колорит към пиесата по начина, по който самите органисти са избирали тембрите при изпълнението на дадена творба. Но именно през величието на органа можем най-добре да се докоснем до този безсмъртен хорал.

Прелюд и тройна фуга в ми-бемол мажор е друга ключова органова творба на Бах. Тя е рамка на „Клавирни упражнения III“, сборник с органови композиции, задълбочени, сложни, с висока техническа трудност. Бах започва работата по тези творби през 1735, а сборникът (който се разглежда повече като Немска органна меса, отколкото като събрани отделни пиеси за орган) е публикуван през 1739. Прелюдът е тричастен, като така в него е закодирано триединството на Бога, а петгласната фуга е тройна и придобива популярност като „Света Анна“ заради темата, която е сходна с тази на английски химн със същото име.

„Всички пътища в музиката тръгват от Бах, всички пътища в музиката водят към Бах“ – пише Алберт Швайцер

Програмата изготви Лилия Големинова

КОНЦЕРТ

на

РОМАН ПЕРУЦКИ

орган, Полша

С любезното съдействие на

10 септември (сряда)
19.00 ч.

Фестивален и
конгресен център-Варна

Сканирайте този QR код и участвайте в проучване на публиката на Международен музикален фестивал „Варненско лято“

ПРОГРАМА

Из *Gdańsk Tablature*

ръкопис от архива в Гданск с 42 пиеси
от 1591 година

ДАНИЕЛ МАГНУС ГРОНАУ

(1685 – 1747)

Партита

ЖОРЖ МЮФА

(1653 – 1704)

Пасакалия

ЙОХАН СЕБАСТИАН БАХ

(1685 - 1750)

Хорал "Schmücke dich o Liebe Seele"

Прелюд и fuga ми бемол мажор, BWV 552

С над 2500 концерта зад гърба си в цяла Европа, Япония, Русия, Китай, Мексико, САЩ и Австралия, свирил в най-прочутите катедрали по света като „Нотр Дам“ в Париж и Гент, **РОМАН ПЕРУЦКИ** е голямо име в света на органовото изкуство в Европа. Главен органист на катедралата в Гданск и музикален съветник на кмета на града, професор в Музикалната академия там, той е директор на най-стария фестивал в Полша (Organ Music Festival) в катедралата Олива, ръководи Балтийския симфоничен оркестър, журира на големи международни конкурси във Франция, Португалия, Мексико, Русия, Хърватия, изнася лекции и майсторски класове в целия свят. Роман Перуцки е председател на обществото „Musica Sacra“, благодарение на него има много нови инструменти не само в Гданск, но и в близките градчета. Роман Перуцки завършва Музикалната академия в Гданск през 1985 в класа по орган на проф. Леон Батор и веднага е поканен да остане да преподава там. Продължава да се усъвършенства в редица майсторски класове в Полша и по света. Сега той е уважаван професор и има свой клас по орган в Музикалната академия в Гданск. Има сериозна дискография, записва редовно за Полското национално радио и телевизия, както и за редица чуждестранни медии. Носител е на най-високи отличия в Полша, на Националната награда за култура, почетен жител е на Гданск, а във Ватикана е удостоен с най-високото звание „Pro Ecclesiae et pontifice“, както и с Ордена на Свети Силвестър.

Gdańsk Tablature е сборник от архива на град Гданск, който съдържа 42 завършени клавирни пиеси, като 40 от тях са сходни като начин на нотирание, стил и почерк. Счита се (но не е доказано) че са дело на Cajus Schmiedtlein – органист в Базиликата на Светата

дева в Гданск от 1585 до 1611. Сред пиесите има 17 фантазии за различни църковни модули, 19 представляват сакрална и светска вокална музика, три са с открояваща се мелодична линия, а една е хорова.

ЖОРЖ МЮФА е роден близо до Савой (днешна Франция), а умира в град Пасау (днешна Германия). Бароков композитор с ключова роля за разпространението на френския музикален стил, формиран от Жан-Батист Люли в немско-говорещите територии.

Израства в Елзас, живее в редица европейски градове. Бил е органист в Молсхайм и в прочутата катедрала в Страсбург. През 1674 заминава за Бавария да учи право, живее за кратко във Виена и Прага, след което през 1678 става органист на архиепископа на Залцбург. Три години по-късно заминава за Италия. В Рим се среща с Арканджело Корели и учи орган при Бернардо Паскуини. Прекарва шест години в Париж, където изучава задълбочено музиката на Жан-Батист Люли и вероятно взема уроци по композиция при него. През 1687 става органист (а през 1690 – и капелмайстор) на епископа на немския град Пасау. Сред най-значимите и изпълнявани негови творби са 12-те оркестрови сюити, концерти гроси в стилистиката на Корели, поредицата от трио сонати „*Armonico tributo*“, както и 12 токати за орган, обединени под заглавието „*Apparatus musico-organisticus*“. Неговата двучастна *Florelegia* е един от най-ранните немски сборници със сюити по френски маниер, с включване на танци в тях (както е при Люли).